
Unik nordisk arena for allmennmedisin

AKTUELT I FORENINGEN

JON ØRSTAVIK

jon.orstavik@legeforeningen.no

Medisinsk fagavdeling

Den 22. nordiske kongressen for allmennmedisin gikk av stabelen i Stavanger tidligere i sommer.

SAMLET I STAVANGER: Over 900 leger og allmennmedisinske forskere fra hele Norden møttes i Stavanger. Foto: Merethe Opstad Clausen/Impress Publisering

Årets Nordic Congress of General Practice (NCGP) ble en unik mulighet for diskusjoner og utveksling av ideer og forskning om allmennmedisin. Over 900 leger og allmennmedisinske forskere fra hele Norden møttes i Stavanger fra 21. til 23. juni. Temaet for kongressen var «On the edge». Allmennmedisinen står under sterkt press i både Norge og andre land. Delegatene tok derfor opp både årsaker og konsekvenser, men rettet først og fremst blikket fremover.

Også mange utenfor Norden reiste til Stavanger for inspirasjon fra nordisk primærhelsetjeneste. 17 land var representert på deltakerlisten, inkludert land som Kirgisistan og Australia. Den nordiske kongressen har vært avholdt annethvert år siden 1979. Den går på rundgang mellom landene, og ble arrangert forrige gang i Norge da Tromsø var vertsby i 2011. Årets kongress skulle egentlig vært avholdt i 2021, men ble utsatt til i år på grunn av covid-19.

Avgjørende rolle

Norsk forening for allmennmedisin (NFA) var vertskap for årets konferanse, og NFA-leder Marte Kvittum Tangen ønsket alle deltakerne velkommen med åpne armer. Olav Thorsen og Gunnar Tschudi Bondevik ledet henholdsvis hovedkomiteen og vitenskapelig komité. De hadde under den omfattende planleggingen mobilisert fagfolk fra hele landet. Totalt presenterte forskerne rundt 270 prosjekter gjennom foredrag, workshops og posterpresentasjoner.

Helsedirektør Bjørn Guldvog innledet om allmennmedisinens avgjørende rolle som fundament for å løse oppgavene vi står overfor i en tid preget av usikkerhet. Han takket forskningsmiljøet for å synliggjøre primærhelsetjenestens natur og utfordringer, og påpekte at det er viktig for at den videre utviklingen skal lykkes.

– Vi kan ikke nå målet om god helse til hele befolkningen gjennom regulering uten relasjoner. Relasjoner mellom fagfolk i forskjellige land, mellom leger og pasienter, og mellom klinikere og forskere, understreket Guldvog.

Felles verdigrunnlag

Prominente hovedinnledere tegnet et bilde av dagens allmennmedisin i Norden, Nederland og Storbritannia. Utfordringene er mange og sammenfallende i mange land. Mye oppmerksomhet ble rettet mot allmennmedisinens kjerneverdier, det felles faglige fundamentet spesialiteten i allmennmedisin hviler på. Verdigrunnlaget må ivaretas i en tid med rivende utvikling og store endringer i oppgaver og rammebetingelser. Den første kjerneverdien er kontinuiteten i behandlerrelasjonen, noe vi har solid evidens for at redder liv og sparer ressurser.

Kontinuiteten må balanseres opp mot tilgjengelighet. Flere foredragsholdere fortalte om hvordan de har opplevd at teamarbeid kan være en forsterkning og katalysator for å finne denne balansen. Ny teknologi og organisering må vurderes opp mot effekt og pasientsikkerhet. Ny teknologi må tas bruk på en slik måte at den ikke rammer relasjonen mellom pasient og lege, som er et bærende element i allmennlegens hjelpekunst. Allmennlegen trenger å kunne fokusere på personen foran seg.

– I allmennmedisin er biografien ofte viktigere enn biologien, sa professor i allmennmedisin, Deborah Swinglehurst ved Queen Mary University of London, retorisk.

På stø grunn

Det ble også arrangert en tilstøtende prekongress spesielt for yngre allmennleger. Her fikk man muligheten til å utveksle spesifikke erfaringer og utfordringer på tvers av landegrensene.

Deltakerne fikk oppleve Stavanger konserthus, Lysefjorden og en rekke kunstneriske innslag som bidro til å heve blikket utover egen praksis – og la seg inspirere til se sitt virke i en bredere kontekst.

Allmennedisinen står kanskje på kanten av stupet, men den står på stø grunn – og med et faglig innhold befolkningen vil trenge og sette pris på også i fremtiden. Deltakerne forlot årets arrangement med inspirasjon til å gå videre i tråd med kongressens motto: «General practice for the future – jumping off and flying high».

Publisert: 16. august 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.11.15

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.